

– Én nem akartam odamenni. Ha én akartam volna, akkor bármelyik párt bevitt volna engem oda. Tessék már elhinni!

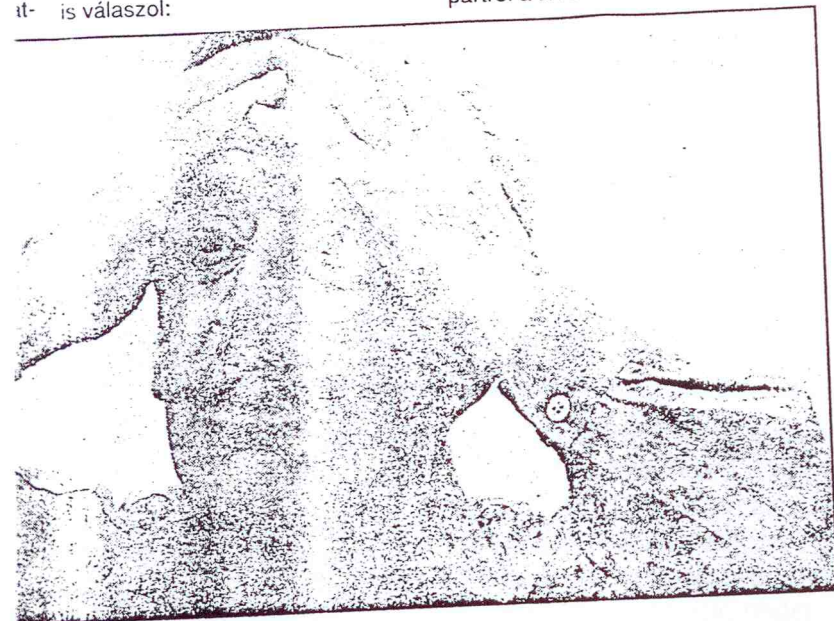
Allítását igazolják a tények. 1989 őszén köztársasági elnökjelöltséget vállalt, 1990 tavaszán parlamenti képviselői mandátumáért harcolt, Izsákon polgármesternek jelölték, a helyhatósági választásokon pedig Budapest főpolgármester-jelöltje volt.

Azt ajánlja: kérdezem meg, hogy a rendszerváltásban miért nem jutott Rácz Sándor hatalomhoz? Természetesen azon-túl, hogy nem is akart. Kérdésére egyébként kérdés nélkül is válaszol:

pártokon kívüli, hogy nem adta el magát a pártoknak. Azon kívül, hogy a Fidesz tiszteletbeli tagja, hogy a Magyar Október Párt jelölte köztársasági elnöknek, a kisgazdapárt meg főpolgármesternek. Egyébként szilárd, érdes véleménye van:

– Ezek a pártok nem pártok. Ezek társadalmi képződmények. Mert nem pártszerűen jöttek létre. Én mind-egyik születésénél ott voltam, és akkor mind elfogadott...

Lesújtó véleménye nem mai keletű. 1989. november 24-én, ha lehet, még elítélőbb: „Nem szeretnék része lenni annak, amit a szociáldemokrata pártról a tévében láttam, vagy amit a

ellenek a pártok • Rácz Sándor receptkönyvéből

SVÉDCSEPPPEK

nkás-
zetlen
meg.
épze-
ék az

t nem
ér tá-
szer-

ter-je-

szava-
n kell.
met a
ek az
gödör-
álltam
tettem
terség,
kudar-
hanem
azók is,

utal rá,
ii:

– Az a politikai magatartás, amit a Rácz tanúsított 1956-tól folyamatosan, magával vonta volna azt, hogy valahol a jelenlegi politikai hatalomba bekapcsolódik, mert helye van. (Így igaz – M. M.) És miért nem lett helye? Tegyük fel inkább úgy a kérdést, hogy hol van a hatalom logikájában a munkás társadalom, a munkát végző ember? Sehol. Kérem szépen, mi történik, ha a Ráczból valamilyen politikai, hatalmi tényezőt csinálnak? Abban az irányban mozdul el a munkásréteg, amely jelentős politikai erővé fog válni. Mármost, szerencsés ilyen átmeneti időben a Rácz oldalára mozdítani a munkásosztályt? Ez már politika. Ha kerülgetjük, ha nem. Ki lehet mondani: azért nem volt szabad Rácznak bekerülni a hatalmi szférába, mert akkor egyértelműen feltölték volna a Ráczot, most csak az előszobába, holnap meg az emelvényre. Ezért nem engedték meg a Rácznak.

Rácz Sándor hangsúlyozza, hogy

Kisgazdapárt csinál. Egyszerűen: ez nem politika.”

Öt hónappal később, 1990 áprilisában azonban már enyhültebb: „Úgy láttam, hogy kizárólag a kisgazdapárthoz tartozó néprétegeknek van esélyük arra, hogy elmozdítsák az országot a helyes irányba.”

Mindig közösségben gondolkodtam

Ugyancsak áprilisban nyilatkozik arról, hogy „sok helyütt magam alapítottam meg a demokrata fórumot”.

Júliusban viszont kijelenti: „Mégis úgy érzem, hogy egész életemben valamiképp a szociáldemokrata eszmékért harcoltam.”

Augusztusban pedig arról tudósítja a Petőfi Népe című újság olvasóit, hogy maga is a kisgazdapárt eszméit hirdeti.

Vitakozhatnak a pártok: kinek kell és kinek nem kell Rácz Sándor.

Nem vitás, Rácz Sándornak politikai küldetése volt és van. Ezt ő maga is sokszor hangsúlyozza.

– A megtapasztalások adják nekem azt a kötelező tudatot, hogy nem szabad félrevonulnom a mai politikából sem, mert én nem szélsőségekben, nem egyéni érdekből, de mindig népben, mindig közösségben gondolkodtam.

Ezért is tudhatja maga mögött a tömegeket. Híveinek táborát maga is többször, többféleképpen méretezte.

1989. október 28.: „Úgy ítélem meg, hogy az MSZMP a választásokon 1-1,5 millió szavazatra számíthat. A fennmaradó 5 millióból a fele nem megy el szavazni, marad 2,5 millió, akikre viszont én számítok.”

1989. december 1.: „Közel 1 millióan különböző pártok mögé sorakoznak. Én legalább 9 millió magyar érdekeit képviselem.”

1990. március 25-én a pártok képviselő-választáson Rácz a kiskörösi választókerületben szavazatot kapott, és ezzel 1 közül a 4. lett.

1990. április 29.: „A magyarság véleményét kell képviselnem. Hogy kik ők? Hát kérem, pont a csaknem 40 százalék, akik nem ment a választásokra.”

Akkor én valóban tűnjek el!

Rácz Sándor beszédeiből ször megvillantja a lehetőséget, hogyha ő nem kell, akkor aki is mehet Izsákra, paraszti szőlőjét művelve sem tagadja elveit. És utóbbiban senki kétsége nem lehet.

Hogy miért vállalja még a szörfutást, a politikai harc autózgat Izsákról Budapesti népgyűléseken tartani, a fogja be pörös száját, no indokolja:

– Jöjjön ide a fiatal, a húszöt éves, jöjjön ide bárki gondolatait, és ha azok elfogadhatók, akkor én valóban a politikából, de amíg nem addig énnekem nincs rá igem, hogy eltűnjek.

Ilyen egyszerű a magya-